Fremstilling

af

Sognepræsten til Frederiksberg og Hvidovre Menigheder, Herr Hofprædikant S. Schiødtes Forhold i Injurie Sagen imellem Jomfrue Emma Caroline Simonsen, og Kommissionair Magnus Heymann Simonsen.

Ved

Carl Ch[illegible]strum.

„Af dine Ord skal Du frikiendes, og af dine Ord
„skal Du fordømmes.“

Math. 12, 36.

Kiøbenhavn, 1827.

Trykt paa Forfatterens Forlag
hos Jac. Claud. Elmquist,
Bogtrykker og Skriftstøber.

Ved at fremstille nærværende Sag for Publicitetens Domstoel, har min Hensigt ikke været at bedømme om og hvorvidt Herr Schiødtes hellige Kald og præstelige Værdighed maatte staae i directe eller indirecte Opposition til hans Forhold i Sagen; Noget, vedkommende høie Kollegium, til Hvilket der under 12 December 1826 desangaaende er indsendt en underdanigst Forestilling (vide Pag. 32) vil vide at afgiøre, — men min Intention har ene og allene været at meddele den Deel af Publicum det kan interressere at kiende Sagens sande Sammenhæng, en rigtig og paa factiske Omstændigheder begrundet Anskuelse af Samme. Hertil har jeg anseet mig ikke allene for min egen Skyld, men og i Hensyn til min Forlovede, Jomfru Emma Caroline Simonsen, fuldkommen opfordret, i det der ingen anden optænkelig Maade har været for mig til at kunne giendrive de flere i Publicum udspredte urimelige Rygter, og i Særdeleshed det: at jeg skulle have misbrugt en mig af Hr. Schiødte viist venskabelig Fortrolighed, og derved selv foranlediget Sagen, — et Rygte der saalænge det kan passere for Sandhed er ligesaa vanærende for en ærekiær Mand, som det er notorisk falskt, i hvilken sidste Henseende jeg henviser Enhver som

dette Rygte maatte være kommet for Øre, til det Pag. 15 indrykkede Brev fra Herr Schiødte, hvis Slutning afgiver det fuldstændigste Beviis for, at Brevets Indhold aldeles ikke har været mig betroet *sub rosa.*

Jeg tør saaledes haabe at Ingen vil tillægge mig noget uædelt Motiv ved Udgivelsen af nærværende Skrivt, som ene Selvforsvar og Retfærdiggiørelse har fremkaldt.

Efterat dette lille Skrivt var færdig til Trykken, blev jeg anmodet om: ikke at lade det komme til offentlig Kundskab, hvortil jeg og var villig paa det Vilkaar: at Herr Schiødte udstædte en skrivtlig Declaration, hvori han erklærede:

1) At han, (Schiødte) ei havde foranlediget det Rygte: at jeg havde misbrugt hans venskabelige Fortrolighed.

2) At han ønskede: at Jomfru Simonsen for Fremtiden ville glemme den Sorg og Græmmelse, som denne Sag har voldet hende, i det han erklærede: ikke at have handlet saa rigtig, som man vel var berettiget at troe.

3) At han tilbød sig villig, at erstatte alle de Udgivter, denne Proces har foranlediget, saavel ved Landsoverretten som ved Høiesteret.

Herr Schiødte skal have modtaget et Udkast til en saadan Erklæring, men jeg har forgieves ventet omtrent en 14 Dage paa et Svar eller en Proposition i den Anledning.

Kiøbenhavn den 10 Januar 1827.

C. C. G.

Den 30te August Aar 1825, forlod Jomfru Simonsen Kommissionair Simonsens Tieneste, efteral have været udi Samme i 10 Aar som Huusjomfru, og henvendte hun sig da til nuværende Hofprædikant Herr Schiødte, for ved hans Medvirkning deels at erholde nogen Godtgiørelse som Løn af Simonsen, deels for at erholde adskilligt Tøi udleveret, hvortil hun troede at have den lovligste Ret. Aarsagen til at hun i disse verdslige Anliggender anmodede Herr Schiødte om at være Mediateur, var den: at hun vidste at han nøie kiendte Kommissionair Simonsen og Familie, saavelsom hendes Forhold i Simonsens Huus, og saaledes, da han tillige havde confirmeret hende, og var hendes Skriftefader, efter hendes Formening bedst kunne jevne Sagen. Herr Schiødte var meget villig til at yde hende sin Bistand, ja yttrede endog, at det var hans Pligt som hendes Siælesørger at paatale hendes Sag; —

og skal han i den Anledning have tilskrevet Simonsen, og derefter havt en Samtale med Denne, hvoraf Resultatet var, at Herr Schiødte overleverede hende 25 Rbd. Sølv, og en hende tilhørende Sparebøsse; dette var alt hvad Simonsen efter Herr Schiødtes Sigende vilde tilstaae hende. Utilfreds med dette Resultat, tilskrev hun Herr Schiødte, og forestillede ham, at det Modtagne aldeles ikke kunne ansees som nogen passende Erstatning, og at hun ønskede det hende tilhørende Tøi udleveret. — Herr Schiødte havde derpaa igien den Godhed for hende at tilskrive Simonsen, og erholdt han da det Svar: „at Simonsen vilde komme ud og tale med ham.“ — Denne Samtale mellem Herr Schiødte og Simonsen, fandt derpaa Sted nogle Dage efter det ovenanførte Svar var meddeelt, altsaa omtrent i Begyndelsen af September Maaned 1825. Jeg modtog strax efter, af Herr Schiødte, den mundtlige Underretning: „at Simonsen ei vilde give mere end det „alt Erholdte, da han og hans Kone havde be„sluttet det Saa“ — og omtalte Herr Schiødte ved denne Leilighed aldeles ikke hvad der videre kunne have været Gienstand for hiin Samtale.

Imidlertid var den løierlige, kolde og lunkne Maneer, hvormed Herr Schiødte meddeelte denne Underretning, saare paafaldende og aldeles i

Strid med den hiertelige Deeltagelse og Godhed han hidindtil havde viist Jomfru Simonsen. Jeg giorde da den rimelige Slutning, at eftersom Simonsen intet kunde have at indvende mod Herr Schiødtes Anbefaling, havde han muligt under Samtalen paasagt hende et eller andet Ufordeelagtigt, og at dette maatte have bevirket den forandrede Stemning hos Herr Schiødte.

Da Jomfru Simonsen saaledes ikke kunde erholde sit Tøi udleveret paa en venskabelig Maade, søgte hun Politiets Hielp, og blev Kommissionair Simonsen i den Anledning indkaldt for S. T. Herr Politieassistent v. Osten, hvor han den 16 September 1825 indgik følgende Forlig:

„Indklagede, Kommissionair Simonsen, erklærede: at ville i Morgen udbetale til Klagerindens, Emma Caroline Simonsens, fødte Værge, Mægler A. Fonseca, 75 Rbdlr. i Sedler, imod at Klagerinden frafalder sin Paastand, om det omhandlede Vintertøi og laquerede Bliktøi; hvorhos Indklagede lovede at ville til Klagerinden udlevere de hende tilhørende og af hende hos ham efterladte Gangklæder, saasnart disse komme tilbage fra Blegen. Klagerinden og Værge, vare med tilførte Tilbud tilfredse og frafalde derefter Klagen, og al videre Paastand over Indklagede; Sagen blev derved som for-

„ligt sluttet." Og var saaledes denne Sag afgiort*.

Sidst i November Maaned 1825, møder jeg Herr Schiødte, hans Kone samt en anden Dame i Frederiksberg Allee, da disse gik hjemad, — og indledte Herr Schiødte, strax efter at de alminlige Høfligheds Yttringer giensidigen vare aflagte, Samtalen om Jomfru Simonsen; — ved hvilken Leilighed jeg fortalte ham: at Simonsen havde været indkaldt for Politiet, og ved dets Medvirkning havde Jfr. Simonsen erholdt en Godtgiørelse af 75 Rldr. Sedler for hendes Fordring, hvorhos jeg tillige yttrede: at hun formeente, at den Ubehagelighed at søge Politiets Assistance, kunde været undgaaet, saafremt Hr. Schiødte havde antaget sig Sagen, med den Varme og Iver som han havde lovet. — Samtalen blev fortsadt under Gangen, da Hr. Schiødte med eet standser og uopfordret siger:

„Nu skal jeg sige Dem noget, Lieutenant „Grum! veed De hvad Simonsen, har „sagt til mig om Emma!" han har sagt: „At der i hendes Tjeneste Tid hos ham, „var bleven flere Ting borte i Huset, og „at ingen Anden, end hun, Emma, kan „have taget det." —

„At baade han (Simonsen) og hans Kone „havde hende mistænkt for at have kommet Gift i Maden for hans Kone, for „at hun Selv kunde engang tilvende sig „ham til Mand."

Efter denne uopfordrede Meddelelse, spurgte jeg Herr Schiødte:

„Hvorfor siger De mig dette først nu — og af „hvad Aarsag siger De mig det? Meddeler De „mig dette Discoursivement, eller hvorledes vil „De at jeg skal forstaae det"? hvilket besvaredes „med:

„Hvorfor jeg ikke har sagt Dem det før, „er, fordi jeg ej har villet ophidse Dem! „— at jeg siger Dem det nu, er af Agtel„se for Dem, fordi jeg troer at skylde Dem „det; thi kan Simonsen sige sligt til mig, „kan han ligeledes sige det Samme til An„dre og hendes Rygte saaledes letteligen „tilintetgiøres; og skal De ikke forstaae „det anderledes; end som jeg som retskaf„fen Mand til alle Tider vil bevidne! — „og der er min Kone, hun kan bevidne det „Samme, hun har og hørt det — hun „var i Stuen til samme Tid." Dette Sid-

ste sagde han med en Haandbevægelse henad den Vej, hans Kone og den anden Dame havde taget i det de fortsadte deres Gang, da Hr. Schiødte som meldt standsede. — Hr. Schiødte og jeg bleve nu enige om, at anmode Simonsen om et Møde hos Førstnævnte, hvor denne i min Overværelse skulle for Simonsen gjentage disse Beskyldninger og derpaa afædske Sidstnævnte en Erklæring i denne Anledning, og føiede Hr. Schiødte endnu til: „jeg vil gjentage det i „saa Manges Overværelse de forlanger!" — og sluttedes Samtalen med denne Overeenskomst som alt anmærket fandt Sted, sidst i November Maaned 1825.

Samme Aften endnu besøgte jeg een af mine Venner — en høist agtværdig juridisk Embedsmand — og fortalte jeg Denne, bemeldte Samtale med Schiødte, saavelsom den trufne Overeenskomst for at faae en Erklæring af Simonsen; hvilket aftalte Møde, denne Ven, ingenlunde ligefrem fraraadte, men forestillede mig: om jeg ikke hellere ville ansee det Hele for „løs Snak!" saafremt at Herr Schiødte ikke skrivtligen ville meddele det Sagte; — thi, en Forklaring over brugte Udtryk til Andens Fornærmelse uden anden Støtte end mundtlig Relation, opløser sig sædvanligen i et Intet, i det den Ene ikke har,

eller ikke vil have forstaaet det Sagte saaledes, og den Anden har sagt det, eller meent det anderledes. En saadan løs Forklaring skader derfor mangen Gang langt mere den Paagieldendes gode Navn og Rygte, naar den paatales, end naar man lader den hengaae upaatalt. Denne rigtige Anskuelse maatte vel Enhver billige, og jeg gik derfor til Herr Schiødte, fortalte ham, med hvem jeg havde talt, samt erklærede: at jeg ikke ønskede det aftalte Møde, — men da jeg fuldkommen deelte samme Anskuelse, som min Ven, ansaae jeg det Hele for „løs Snak!" med mindre Herr Schiødte ville meddele Beskyldningerne *quæstiones* skrivtligen; — hvortil han strax erklærede sig beredvillig, i det han gientog: „jeg vil give „Dem det skrivtlig eller mundtlig — sige „Dem det i Een eller Fleres Overværelse, „alt ligesom De Selv vil have det" — dog udbad han sig Følgende: „at han maatte „opsætte at skrive det til efter de forestaaende „Helligdage vare forbi, da han havde saa travlt, „og at han maatte begynde sit Brev som om jeg „havde tilskrevet ham desangaaende."

Paa et saa bestemt Svar, maa man vel med Grund antage: at Herr Schiødte ikke allene De var fuldkommen overbeviist om at Simonsen virkeligen havde sagt hine Beskyldninger, men at

han, som Lærer i Kirken, hvis Kald det er at vaage over Dyd og Sædelighed — endog ansaae det dengang for sin Pligt at giøre Vedkommende bekiendt med hvad man paasagde dem. **Naar dette ikke var Herr Schiødtes Hensigt den gang — hvad var den da?** En Mand med Herr Schiødtes Forstand, ville ellers — hvis han ikke havde været saa fuldkommen overbeviist om det Skiændige i de omtalte Beskyldninger, — let have kunnet give et undvigende Svar, vel vidende at enhver fornuftig Mand er og maa være høist forsigtig med hvad han skriver, men og vidende om, at har han engang — i Følge sin Overbeviisning, at det var Ret og rigtig dengang han skrev det — afgivet sit skrivtlige Vidnesbyrd, maa intet i Evighed bringe ham til at tilbagekalde eller modificere en Tøddel; — det byder Redelighed og Retskaffenhed. — Havde han altsaa ikke den Hensigt, at underrette mig om hvad man havde paasagt Jomfru Simonsen, for at hun kunne faae Injurianten tilbørligen anseet, saa fatter jeg det sandeligen ikke; — thi Herr Schiødte er vist ikke uvidende om, at det er een af Geistlighedens Pligter, paa Embedsvegne at holde over Enighed, Fred og Samdrægtighed; ikke stifte Ufred, eller opirre til Vrede.

Den 3 Januar 1826, tilsendte Herr Schiødte efter sit givne Løvte mig det Pag. 11 anførte Brev, som begynder med: „Saa ugierne jeg end igien ꝛc." — hvilken Begyndelse, jeg paa ingen Maade bifaldt, da det syntes som om Herr Schiødte gierne ville giøre det troværdig: „at han kun nødig, men dog af lutter Godhed, ikke ville undslaae sig for at meddele hvad han vidste i den Sag, og at det paa ingen Maade var ham Selv der uopfordret havde underrettet mig om de paasagte Beskyldninger. Ligeledes vare de omtalte Beskyldninger ikke anførte ordrette saaledes som de bleve fortalte i November Maaned. Brevet sluttes med det Tilsagn: „og med Eed bekræfte dets Indhold om det forlanges!" hvilket Herr Schiødte af sig Selv har tilføiet, da han aldrig har været anmodet om at tilføie et sligt Tilbud, som og synes mig maatte være en Fornærmelse mod Manden, hvis der var skeet en saadan Anmodning, — da man med gyldigste Grund maa og bør være fuldkommen overbeviist om at Enhver, og meget mere en Mand som Herr Schiødte, hvis Embede forudsætter Dyd og Redelighed, ikke i noget Tilfælde og mindst i et saa vigtigt Anliggende som dette, aldrig ville sige andet end den rene Sandhed, som

han frimodig og selvstændig, kunne og ville bedige naar paafordredes.

Herr Schiødte blev derefter anmodet om at omskrive sit Brev, og fremsætte Beskyldningerne saaledes som han Selv havde fortalt dem, samt udtrykkeligen at meddele sit Samtykke til „at giøre hvilkensomhelst Brug af Brevet man ønskede“, for ikke siden at møde den Bebreidelse, at man uden Tilladelse havde fremlagt Brevet i Retten. Den 20de Januar 1826 overrakte Herr Schiødte mig personligen, det Pag. 13 anførte Brev, hvorudi de omtalte Beskyldninger ere aldeles ordrette citerede, saaledes som han havde fortalt dem i November Maaned, — fremdeles indeholder Brevet et Vidnesbyrd om Jomfru Simonsens moralske Karakteer — en Gientagelse af hvad han alt i November Maaned yttrede: at han skyldte mig denne Erklæring — samt Stadfæstelse paa den begiærte Tilladelse til at giøre hvilkensomhelst Brug af Brevet man ville. Efterat have modtaget Brevet meddeelte jeg Herr Schiødte, den Maade jeg ville gaae frem paa: nemlig først at ville anmode Simonsen om en Erklæring hvormed jeg troede Jomfru Simonsen kunne være tilfreds, da det var mit Ønske at see Sagen afgiordt i Mindelighed; men saafremt Simonsen ikke var at formaae til at give en Saadan, da ville jeg fordre

Sagen paatalt ved Retten, af hvilken Aarsag Herr Schiødte maatte kunne vente, at blive indkaldt for at bevidne Sandheden af det i hans Breve Anførte, og spurgte jeg ham tillige: om han og havde overtænkt alle de mulige Følger det kunne medføre? Hvorpaa Herr Schiødte svarede:

„Tvivler De om Sandheden, Lieutenant „Grum!? hvis De ikke har saamegen Ag„telse for min Person, saa vil jeg dog troe, „at de af Agtelse for min præstelige Vær„dighed, for mit hellige Kald, intet Mi„nut tvivler om Sandheden! jeg er in„tet Barn! — jeg veed nok hvad jeg „har skrevet!"

Hidindtil var min Forlovede aldeles uvidende om den hele Histerie, hvorom jeg nu først underrettede hende ved Tilsendelsen af de tvende omtalte Breve, hvorved jeg tillige yttrede: At uagtet Talen her ikke var om, at hun havde udøvet de omtalte Beskyldninger, men at Spørgsmaalet kun var: at Simonsen skulle have paasagt hende dem, saa troede jeg dog, efter Modtagelsen af saadanne gyldige Vidnesbyrd, det altfor farligt for hendes Rygte, og at hun et godt kunne eller burde lade det gaae aldeles upaatalt hen, da Taushed let kunne forklares som stiltiende Tilstaaelse. Jeg

tilskrev derpaa Kommissionair Simonsen, at jeg ønskede en Samtale med ham, da jeg havde saadanne Data i Hænde, der beviste, at han skulle have omtalt Jomfru Simonsen høist ufordeelagtig; — men det behagede ikke Kommissionairen at give noget Svar. — Een af mine Venner havde derefter den Godhed at tilbyde sig at gaae hiem til Simonsen og tale med ham om Sagen for muligen at faae ham til at afgiøre den i Mindelighed. — Kommissionairen skal imidlertid ikke have været at formaae til nogensomhelst Erklæring i den Henseende, paastaaende: „at han hverken til Hr. „Schiødte eller Andre havde brugt slige Beskyldninger, da han ikke kunne sige Saadant — og for ham, „kunne Hr. Schiødte sige og skrive hvad han lystede.“ Begge Forsøg paa ved en Erklæring at faae Sagen afgiordt i Mindelighed, vare altsaa strandede ved Simonsens Vægring, — uagtet at man i Følge Herr Schiødtes Breve og Udsagn, samt den Troværdighed, man med Grund maatte tillægge en saadan geistlig Embedsmands under Eeds Tilbud afgivne Vidnesbyrd, var fuldkommen berettiget at troe, at Simonsen virkelig havde paasagt Jomfru Simonsen de anførte Beskyldninger; thi, det ville jo være aldeles unaturligt at antage at Herr Schiødte Selv skulle have opdigtet disse Beskyldninger om et Menneske som aldrig

havde fornærmet ham i Ord eller Gierning, og som han endog hidindtil stedse havde viist megen Artighed og Godhed imod. Her var intet Valg mere. Nu var Jomfru Simonsen nødtvungen til at sagsøge Simonsen, og indgav hun derfor den Klage til den Kongelige Landsover- samt Hof- og Statsrets 2det Vidnekammer, som findes indført Pag. 3.

Min Broder, Kopiist Grum, havde den Godhed i Følge den ansøgte og erholdte Værge-Konstitution, at paasee hendes Tarv i den anlagte Sag, da jeg ei er Jurist, og ikke ønskede at deeltage i Samme. Under Præliminar Forhandlingerne ifølge den indgivne Klage (Pag. 5), benægtede Kommissionair Simonsen paa det bestemteste, hverken til Brevenes Forfatter eller til nogen Anden at have fremført de paaankede Sigtelser, og blev Sagen desaarsag udsadt, for at et Vidneforhør kunne blive optaget, ved hvilket Herr Schiødte skulle efter sit eget Tilbud med Eed give sine Breve den juridiske Vished som nu var nødvendig. Herr Assessoren i 2det Vidnekammer havde den Artighed at tilbyde: at modtage Herr Schiødtes med Frues Vidne Forklaring, saafremt disse maatte være villige til efter privat Tilsigelse, at møde i 2det Vidnekam-

mer; og da min Broder aldeles ikke kiendte Herr Schiødte, gik jeg Dagen efter, hiem til ham, og underrettede ham om: at Simonsen nu i Retten havde aldeles benægtet Beskyldningerne, og at Assessoren, som nys anført, godhedsfuld havde tilbudt at modtage hans og Frues Vidnesbyrd i 2det Vidnekammer, og ønskede sig i den Henseende, Dag og Tid opgivet, naar det maatte være Herr Schiødte og Frue meest beleiligt at møde.

Isteden for at modtage dette forekommende høist artige Tilbud, begyndte Herr Schiødte at blive urolig og yttrede: „at det var uædelt at „fordre ham indkaldt for Retten, ja at det endog „var upassende for ham som Geistlig, og for „hans stakkels Kone som fiintfølende Dame at „møde der, og at han som geistlig Embedsmand „vel maatte nyde saa megen Troværdighed, at „han ikke behøvede at møde i Retten, for at be„edige sit Vidnesbyrd;" og hvad Mødet angik, bestemte han sig snart for sit eget Værneting, snart for 2det Vidnekammer. Dette Litanie besvarede jeg med: „at jeg ingenlunde tvivlede paa „hans Sanddruehed, men da juridisk Vished *in* „*casu* ene kunne erholdes ved hans og Frues eede„lige Vidnesbyrd, saa maatte han ligesaa godt „som enhver anden agtværdig Embedsmand eller

„Borger, underkaste sig den Nødvendighed at mø-
„de i Retten." Jeg tilføiede for iøvrigt, at
mit Skrivde var blot at udbede mig en Bestem-
melse til hvilket Værneting han ønskede at møde.
Var det ham ikke behageligt, da var han Selv
ene og allene den foranledigende Aarsag hertil, —
og det havde vistnok stemt mere overeens med
hans Pligt som Præst: „at naar han hørte
noget ondt, da ikke sige det igien, thi det
skader ei at tie."

Den paafølgende Dag den 1 Marts 1826
blev jeg i Herr Schiødtes Navn anmodet om mit
Samtykke til at hæve Sagen ved Retten naar
Simonsen ville indgaae et passende Forlig, hvil-
ket jeg indvilligede saa meget hellere, som det fra
først af, havde været mit Ønske at undgaae Ret-
tergang; dog betingede jeg mig udtrykkeligen, at
Simonsen skulle formelig tilbagekalde de i Herr
Schiødtes Breve omhandlede Beskyldninger, lige-
som jeg og først ville giøres bekiendt med hvad
Forliget eller Erklæringen skulle indeholde, førend
den blev reenskreven; men istedenfor dette For-
liig som Simonsen paa ingen Maade skal have
været at formaae til at indgaae, blev mig til-
stillet Afskrivt af en Declaration som samme Dag
(den 1 Marts) om Aftenen skal være forfattet i

Herr Schiødtes Bolig i Overværelse af ham Selv og Simonsen, og hvis Bestemmelse var: at fremlægges, forsynet med Simonsens Underskrivt, i Retten, for derved at fritage Herr Schiødte for personligen at møde og beedige sin Attest. Declarationen lyder saaledes:

„Herr Pastor Schiødte har, som jeg ved sidste Møde erfarede, udstædt en skrivtlig Declaration, i hvis Følge jeg skulle have yttret for ham: at Jomfru C. Simonsen skulle af mig være mistænkt for Tyverie, medens hun var i mit Huus, og for at ville have kommet Gift i Maden for min Kone, for Selv at erholde mig til Mand; uagtet jeg nu strax har benægtet og vedblivende benægter, at have yttret disse eller lignende Beskyldninger imod Jomfru Simonsen, saa har jeg dog saa megen Agtelse for Herr Pastor Schiødtes Redelighed og Sandhedskierlighed, at jeg ikke forlanger, at han skal uleilige sig med Møde i Retten for at beedige sin Declaration, og samtykker derfor: at bemeldte Declaration, skiøndt ubeediget, tillægges samme Troværdighed, som om den var beediget, dog med den udtrykkelige Forbeholdenhed at dette mit Samtykke, ingenlunde ansees som nogen Erkiendelse fra min Side af det imod mig anlagte

„Søgsmaals Rigtighed, eller af Declarationens „Sandhed."

Denne Declarations Fremlæggelse i Retten, samtykkede jeg ikke, uagtet man forsikkrede mig om, at Herr Schiødtes Breve derved ville faae ligesaa megen juridisk Vished og Troværdighed, som om de af ham vare beedigede i Retten, og at Simonsen i Følge deraf, efter Rettens Skiønnende, enten ville blive at idømme Mulct, eller i det mindste dømt til at fralægge sig Beskyldningerne ved Benægtelses Eed. Aarsagen til at jeg nægtede mit Samtykke var: at der forekom mig at være Modsigelse i selve Declarationen; desuden kunne jeg ei indsee, at det var mere upassende for en Præst og hans Frue end for ethvert andet skikkeligt Menneske i Staten at fremtræde i Retten naar paafordredes, og det saa meget mindre som Herr Schiødte selv uopfordret havde tilbudt, at ville beedige Rigtigheden af sine Breves Indhold, om det forlangtes.

For at faae en endelig Bestemmelse, til hvilket Værneting Herr Schiødte ville give Møde, tilskrev min Broder ham efterstaaende Brev:

„Af Kiøbenhavns Magistrat er jeg beskikket „til som Værge for Jomfru E. C. Simonsen at „paasee hendes Tarv under een af hende mod „Kommissionair Magnus Heymann Simonsen an=

„lagt Sag angaaende verbale Injurier, der af „ham skal være brugte om hende i Deres Vel„ærværdigheds Huus; det er derfor min Pligt „til Oplysning i Sagen, og *in specie* med Hen„syn til at give eet af D. V. til min Broder „Premierlieutenant Grum skrevet Brev, dateret „den 20 Januar 1826, de omhandlede Injurier „betræffende, Retskraft, at jeg maae afædske „Deres og deres Frues retlige Vidnesbyrd i denne „Sag, da Injurierne skal være yttrede for Dem „og deres Kone. I denne Anledning er det, jeg „herved tager mig den Frihed at forespørge mig „hos D. V. om De og Frue ere villige — hvil„ket jeg dog overeensstemmende med Deres eget „Tilsagn i deres Brev til min Broder dateret „3 Januar 1826 tør antage — efter privat Til„sigelse at møde for den Kgl. Landsover- samt „Hof- og Statsrets 2det Vidnekammer førstkom„mende Onsdag Formiddag Kl. 12, eller om De „hellere ønsker at aflægge Deres Forklaring for „Deres Værneting, Kiøbenhavns Amts søndre „Birk; i hvilket Tilfælde, De og Kone dertil vil „vorde stævnet med lovligt Varsel tilligemed Kom„missionair Simonsen, der, som Dem bevidst, „boer uden for Sidstnævntes Jurisdiction. Deres „Svar udbeder jeg mig tilbage med Budet, samt

„tillige undskylde den Uleilighed, jeg er nødsaget
„at giøre Dem og Frue i denne Sag.“

Kiøbenhavn den 3 Mars 1826.

Med Agtelse

Emil Grum,

Kgl. Kopiist i Lands Over samt
Hof og Stats Retten.

P. S. Min Broder har i Gaar foreviist mig et Udkast til en Slags Declaration som bemeldte Simonsen skal være villig til at udstæde, men da min Myndling har erklæret: ikke dermed at være tilfreds, er jeg nødsaget at forfølge Sagen til Doms Erhvervelse.

Til

S. T.

Herr Pastor Schiødte paa Frederiksberg.

Hofprædikantens Svar herpaa, lyder:

„Til Giensvar paa Deres Ærede af Gaars
„Dato, undlader jeg ikke at tilmelde Dem, at
„min Kone og jeg, ere villige, til at møde for
„vort Værneting førstkommende Onsdag Kl. 12
„Formiddag.“

Frederiksberg den 4 Marts 1826.

Ærbødigst

Schiødte.

S. T.

Herr Grum, Kongl. Kopiist i Hof og Stats Retten.

Den bestemte Onsdag, den 8 Marts 1826, blev Vidne Forhøret (Pag. 9) optaget, hvor Herr Schiødte og Frue aflagte **Lovens Eed paa at vidne Sandhed under den nærværende Sag** (Pag. 16), og bør og maa man paa Grund af Herr Schiødtes Embeds Stilling som Præst og Lærer i Kirken være fuldkommen overbeviist om, at han med sin bekiendte urokkelige Retskaffenhed, strænge Moralitet og levende Religiøsitet, med uskadt Samvittighed for Gud og Menneskene, sig Selv og sit hellige Embede værdigt, har i sin Forklaring vidnet **den rene Sandhed** overeensstemmende med hans fulde og fasteste Overbeviisning. Men, det var og i Tillid til disse ophøiede Dyder — til hans ustraffelige Vandel og i Troe til hans faste og bestemte Villie at værge om Sædelighed og Dyd, og at tilintetgiøre Bagvaskelsen, at jeg dengang var fuldkommen overtydet om at de omtvistede Beskyldninger virkelig vare sagte til ham saaledes og ikke anderledes end han Selv citerer dem i sine Breve, saa og, at det var hans faste Forsæt efter at min Forlovede var kommet til Kundskab om Samme, at ville med bestemt Vished bekræfte disse med Eed som han Selv havde tilbudt, og at jeg aldrig kunne tvivle om at Herr Schiødte nogensinde — ved at aflægge Forklaringen — ville give sit Udsagn en saadan

Modification at det ikke kunne opfylde den tilsigtede Hensigt. Har Agtelse for Sandheden og hoi Grad af Samvittigheds Folelse været Aarsagen, at Herr Schiødte har forklaret sig som den beedigede Vidne Forklaring udviser! Hvad har da været Aarsagen til at han saa bestemt har anført de Udtryk — der skulle være Jomfru Simonsen paasagde — i sine Breve hvis Indhold han har tilbudt at bekræfte med Eed om det forlangtes? Dette er en Gaade som ikkun Herr Schiødte selv formaaer at løse, men som jeg og er overbeviist om, at han af Agtelse for sig Selv og sin præstelige Værdighed vil løse — ja! at han endog som ærekjer Mand underdanigst vil bede vedkommende høie Kollegium at undersøge og bedømme dette hans Forhold, for at ikke mindste Skygge skulle hvile paa hans Moralitet.

Hvad den første Punct af Beskyldningerne nu angaaer, da sees det at Hr. Schiødte ey med positiv Vished har kunnet bekræfte hvad han Selv har angivet i sine Breve af 3die og 20de Januar, og som man dog vel var berettiget til at troe at han som retskaffen Mand ville og kunne, — men indskrænker sin Vidne Forklaring dertil: „at det synes ham kun saa!" og „da der er saa lang Tid forløben, drister

„han sig ikke til at stole paa sin Hukom=
„melse"! (p. 17.) Hr. Schiødte har beediget:
at der er forløben et Tidsrum af ½ Aar fra
den Tid af, at Samtalen fandt Sted i Septem=
ber Maaned 1825 og til den 8 Martz da Vid=
ne Forhøret blev optaget — ligesom han og har
beediget, at Simonsen bestemt brugte de Udtryk:
„at flere Ting ere blevne borte!" men ved den
vigtigste Gjenstand, hvor Spørgsmaalet er: hvem
Simonsen sagde, at der havde taget hans Tøy?
— har han ikke dristet sig til at stole paa sin
Hukommelse, da der nu er saa lang Tid forlø=
ben, hvorimod han tvertimod sit givne skrivtlige
Udsagn modificerer sin Forklaring dertil, at det
kun synes ham at Simonsen da tilføiede: „in=
„gen Anden end som hun Emma Simonsen ꝛc."
Denne Forklaring stemmer saaledes, aldeles ikke
overeens med hvad han saa bestemt har forklaret
i sine Breve af 3die og 20de Januar. (vide pag.
12 og 14).

Hr. Schiødte har som alt anført, aflagt
Lovens Eed paa at vidne Sandhed i den
nærværende Sag, derfor tør, eller bør Ingen næ=
re mindste Tvivl om, at hvad han har forklaret
under det beedigede Vidne Forhør, er overeens=
stemmende med den rene Sandhed — mindre an=
tage: at han har begaaet den saa høist umoral=

ske, gudsbespottende, nedrige Handling, at aflægge Vidnesbyrd **mod sin Overbeviisning** og **bedre Vidende,** — ney! — til at begaae en saadan Afskyelighed var Hr. Schiødte ikke istand. Imidlertid har min Forlovede vistnok grundet Føie til at beklage at Hr. Schiødte havde en saa paafaldende svag Hukommelse i et Øieblik, hvor hans Vidnesbyrd skulde afgjøre et Anliggende, der har havt og kan endnu have den skadeligste Indflydelse paa hendes hele fremtidige Lykke. — Rigtignok synes efterfølgende smaae Omstændigheder at staae i en stærk Modsætning til den i Hr. Schiødtes beedigede Vidne Forklaring anførte Passus: „men da der nu er **saa lang** „**Tid forløben,** saa drister Vidnet sig ikke til „i den Henseende **at stole paa sin Hukommelse!**" og vidne disse smaae Omstændigheder just ikke om nogen paafaldende svag Hukommelse.

1. At Hr. Schiødte er en Mand i sine bedste Aar, hvis Embede som Prædikant fordrer, at han maae have en temmelig god, om ikke en fortrinlig Hukommelse, der ved flereaarig Øvelse end mere er gjort skikket, til med Troskab at bevare. — Hans skiønne moralske Prædikener holdte uden at

oplæses af Papiret, synes noksom at vidne herom.

2. At han selv i November Maaned 1825 var Den der anmeldte, at Simonsen havde sagt de omtvistede Beskyldninger, som da var 2 à 3 Maaneder efter den Tid at Samtalen havde fundet Sted, og uagtet dette Tidsrum af henved 90 Dage erindrede han de sagte Beskyldninger dengang ordrette.

3. At Hr. Schiødte ligeledes erindrede sig samme Beskyldninger fuldkommen vel, da han nogle Dage efter ovenanførte Tid, blev opfordret: enten at meddele, hvad han havde anmeldt skrivtligen, eller at man i Mangel af et saadant Vidnesbyrd, da ville ansee det Hele for løs Snak.

4. Erindrede Hr. Schiødte sig de oftomtalte Beskyldninger nogle og tredive Dage efter ovenstaaende Tid, da han i sit egenhændige Brev af 3 Januar 1826, omtaler disse paa det bestemteste, og tilføyer: at han vil bekræfte sit Brevs Indhold med Eed, om det forlanges (pag. 13). — Saa godt vare de indprentede i hans Hukommelse d. 3 Januar, uagtet det var omtrent en

120 Dage efter den Tid, Samtalen fandt Sted med Simonsen.

5 Den 20de Januar, kunne Hr. Schiødte atter erindre sig Beskyldningerne, eftersom han i sit Brev af samme Dato, (pag. 14) anfører dem ganske saaledes som han i November Maaned Selv fortalte Disse.

6. Den 1 Martz 1826, (altsaa netop „henimod et halvt Aars Tid siden at „de omhandlede Udtrykke af Hr. Si„monsen bleve brugte" (pag 16) ville Hr. Schiødte formaae Simonsen, som da var tilstede om Aftenen i hans Bolig paa Frederiksberg, til at indgaae et mindelig Forlig med min Forlovede i Anledning af den, til Retten betræffende de anførte Beskyldninger indgivne Klage, og da intet mindelig Forlig kom istand blev den Pag. XX anførte Declaration forfattet, for derved at frietage Hr. Schiødte for personlig Møde i Retten, og der, beedige hvad han havde anført i sine Breve af 3 og 20 Januar, som Simonsen skulle have paasagt Jomfru Simonsen. — Dette er vel det meest afgjørende Beviis for, at Hr. Schiødte endnu 7 Dage førend

Vidne Forhøret: ikke allene tydelig erindrede sig **de Beskyldninger**, som var Gjenstand for den indgivne Klage, men, at han endog til samme Tid har omtalt de samme Beskyldninger; thi hvorfor vilde han ellers formaae Simonsen til et mindelig Forliig? hvorfor ellers have en Sammenkomst med Simonsen og indbyde 3die Mand til at overvære Samme? — alt i Anledning af den indgivne Klage.

7. I den **beedigede** Forklaring, yttrer Hr. Schiødte: „at han, dengang han havde Samtalen med Simonsen, som fandt Sted først i September Maaned 1825, altsaa for omtrent ½ Aar tilbage for Vidneforhøret blev optaget — „bestemt kan erindre: **at Vidnets Hustrue gik af og til i Værelset**" (pag. 17), ligesom og „**Vidnet erindrer endnu nøie at det „flere Gange under Samtalen med „Simonsen blev udkaldt i andre Anliggender.**" (Pag. 18). Dette vidner vel ej heller om nogen svag, men meget mere om en fortrinlig Hukommelse; thi hvorledes var det ellers muligt, saa nøje, at erindre sig tvende saa høist ubetydelige

hverdags Begivenheder som disse; og maae det jo være paafaldende at Hr. Schiødte ikke ligesaa nøie og bestemt kan erindre sig: om Simonsen i nævnte Samtale yttrede „og ingen Anden kan have taget „dem end som hun, Emma Simonsen.“— Det maatte vistnok opvække Hr. Schiødtes Forundring i høi Grad at høre Jomfru Simonsen saa ilde omtalt af Simonsen, der stedse før baade skrivtlig og mundtlig havde omtalt hende med særdeles Roes, og denne Samtale synes mig derfor at maatte have fæstet sig desto bedre i hans Hukommelse, da det just er enkelte vigtige Begivenheder eller Yttringer, Mennesket i Almindelighed opfatter lettest, og erindrer sig tydeligst og bedst.

Hvorvidt at disse her anførte Omstændigheder, vidne for eller imod Herr Schiødte med Hensyn til: „at han ei dristede sig til at stole „paa sin Hukommelse, da han aflagde sin beedi„gede Vidne-Forklaring“, overlader jeg til Publikums Dom. Vist er det, at en saadan svag Hukommelse kan afstedkomme uberegnelige, himmelraabende Ulykker.

Hvad den anden Punkt, af Beskyldningerne angaaer, og som Herr Schiødte ligeledes med

bestemte Citations-Tegn har anført i sine Breve (Pag. 12 og 14), de han i sin beedigede Vidne Forklaring vedkiender sig at have skrevet (Pag. 18), forklarer han sig saaledes:

„At han nu efter nærmere Efter-
„tanke ikke dristede sig til ved Eed
„at bekræfte, at Herr Simonsen, for-
„saavidt Talen var om Gift, brugte
„det Ord: mistænkt!" (Pag. 17).

Nu spørger jeg: indeholder denne Forklaring om bemeldte Deel af Beskyldningerne, en bestemt udtrykkelig Tilbagekaldelse, af hvad Herr Schiødte Selv har skrevet i sine Breve af 3die og 20de Januar 1826 — eller ei? besvares dette Spørgsmaal bejaende! saa synes mig, at Herr Schiødte ved denne Forklaring, selv erklærer: „at han i sine „oftomtalte Breve har med Hensyn til „denne Punkt af Sagen, anført noget som „var urigtigt og usandt, og paa denne „Usandhed har han i Brevet af 3 Januari, „tilbudt at aflægge Eed!" Herr Schiødtes Vidne Forklaring er aflagt efter at han — som han selv erklærer — er kommet til „nærmere Eftertanke.„ Dette Udtryk forekommer mig at indeholde den Bekiendelse: at Herr Schiødte

i har brugt Eftertanke, eller i det mindste ei den fornødne Eftertanke, da han skrev Brevene. Vist nok er det særdeles ubehageligt for en geistlig Embedsmand — hvis Pligt det er, ængstligen at vaage over sin egen Ære og sit hellige Kalds Værdighed — at maatte giøre sig selv **en saa høist maadelig Kompliment.** Eftertanke skal enhver oplyst Mand bruge; thi Oplysningen bestaaer netop i at tænke og dømme fornuftigt om Livets vigtigste Anliggender. Herr Schiødte slutter sin Vidne Forklaring med: „men om Herr „Simonsen fortalte at Andre havde sagt dette om „Emma Simonsen for ham, eller om han bestemt „selv giorde Beskyldningerne, det drister Vidnet „sig nu ikke **til bestemt at afgiøre**" (Pag. 17); og dette var det netop, som Herr Schiødte var opkaldt for paa **det bestemteste at afgiøre** i Følge hans egenhændige tvende Breve.

Det andet Vidne Herr Schiødtes Hustrue, kunne ei heller erindre sig noget bestemt, og saaledes blev paa Grund af denne Ubestemthed og Uovereensstemmelse mellem Brevenes Indhold og Vidne Forklaringen, ingen af de i Herr Schiødtes Breve anførte Beskyldninger, saa bestemt beviste, som Loven fordrer.

Efterat Sagen var udprocederet, blev under 22 Mai 1826 affagt Dom udi Samme (Pag. 31),

hvorved Kommissionair Simonsen frifandtes for Jomfru Simonsens Tiltale. Utilfreds med dette Resultat, ønskede jeg at indanke den afsagte Dom for Høiesteret, og vovede min Broder i den Anledning, igiennem Kiøbenhavns Magistrat, ved efterstaaende Ansøgning, allerunderdanigst at ansøge om *Beneficium paupertatis* for Jomfru Simonsen, da hun var uformuende til at bestride Omkostningerne som en saadan Appel vilde medføre — hvilken Benaadning hun imidlertid ei var saa lykkelig at blive til Deel. Ansøgningen der er dateret den 26 Juni 1826, lyder saaledes:

Til Kongen!

„Efterat Jomfru Emma Caroline Simonsen „heraf Staden, var kommen til Kundskab om at „Kommissionair Magnus Heymann Simonsen, „ligeledes heraf Staden, i hvis Huus, hun i en „Række af Aar havde været Huusjomfru, skulle „for Sognepræsten til Frederiksberg og Hvidovre „Menigheder, Herr Schiødte, have udladt sig om, „at hun deels i sin Tienestetid maatte antages at „have giordt sig skyldig i Utroeskab, og der deels „hvilede Mistanke paa hende, om at hun skulle „have villet ved Gift ombringe Simonsens Hu„strue, for selv at faae ham til Mand — blev af „hende indgivet Klage imod Kommissionair Si„monsen til det 2det Vidnekammer under Deres

„Majestæts Lands Overret, og jeg derpaa beskik„ket som hendes Værge i Sagen.

„Underretningen om at Kommissionair Si„monsen skulle have brugt de nysnævnte ærekræn„kende Udeladelser, erholdt min Myndling af 2de „Breve, det ene af 3die og det andet af 20de „Januar 1826, som Pastor Schiødte havde til„skrevet hendes Forlovede, Lieutenant Grum, hvor„udi Herr Pastoren endog tilbød med Eed at be„kræfte, at Beskyldningerne vare brugte af Kom„missionair Simonsen, og opfordrede Lieutenant „Grum til at giøre hvilkensomhelst Brug af Bre„vene han ville. Indholdet af disse Breve, hvis „Rigtighed, som meldt blev tilbuden at bekræftes „med Eed, levnede ikke mindste Tvivl hos min „Myndling om at Kommissionair Simonsen vir„kelig maatte have brugt de ovennævnte Beskyld„ninger, og hun var følgelig i Bevidstheden af „hendes fuldkomne Uskyldighed, tvungen til at „hentye til Lovenes Beskyttelse, for at erholde „vedbørlig Mortification og Straf over Simonsen.

„Ved den i Sagen anstillede Forliigsprøve, „benægtede imidlertid Kommissionair Simonsen „at have brugt hine Udeladelser, og ved det der„efter ifølge min Begiering, foranstaltede Tings„vidne, hvorunder Pastor Schiødte og Frue bleve „afhørte, forklarede Førstnævnte, uagtet han

„maatte vedgaae Rigtigheden af de ovennævnte fra „ham til Lieutenant Grum skrevne Breve, at han „nu ikke længere med Bestemthed kunne erindre „om Simonsen havde brugt de titnævnte Beskyld„ninger imod Emma Simonsen, ligesom Frue „Schiødte afgav en aldeles ubestemt Forklaring, „endskiøndt hun vedgik at have været tilstede da „Samtalen imellem hendes Mand og Simonsen „fandt Sted.

„Sagen blev derefter procederet til Doms og „under 22 Mai d. A. afsagt Dom i Samme, hvor„ved Kommissionair Simonsen blev frifunden for „min Myndlings og min Tiltale og Processens „Omkostninger ophævet, af hvilken Dom jeg aller„underdanigst tillader mig at vedlægge en bekræftet „Afskrivt, ligesom jeg og lader følge til fornøden „Oplysning en Afskrivt af alt hvad der er passeret „i og henhører til denne Sag.

„Min Myndlings Ære og hidtil uplettede „Navn i Forbindelse med hendes øvrige Stilling, „byder hende at appellere den afsagte Dom til „Deres Majestæts Høiesteret, og jeg kan efter „mine ringe Evner ei heller skiønne rettere, end „at Sagen efter hvad der findes oplyst i Samme, „endog abstraheret fra den Omstændighed at Pastor „Schiødte ikke har turdet aflægge Eed paa det han „selv frivillig har tilbudt sig eedeligen at bekræfte,

„jo ved høibemeldte Ret vil faae et ganske andet „Udfald.

„Da imidlertid Jomfru Emma Simonsen er „aldeles uformuende til selv at kunne udrede de „Omkostninger som en saadan Appel ville medføre; „saa giver jeg mig herved den allerunderdanigste „Frihed paa hendes og egne Vegne, at ansøge om „allernaadigst *Beneficium paupertatis* til den oven„nævnte Doms Indanke for Deres Majestæts „Høiesteret, og at Herr Advocat Guldberg aller„naadigst maatte tillægges Ordre som Sagfører i „bemeldte Sag."

Allerunderdanigst
Emil Grum.

Sagen blev derpaa indstævnet for Høiesteret den 31 August 1826 med den Paastand:

„At Landsover samt Hof og Statsrettens Dom „allernaadigst tilsidesættes og dibhen forandres, „at det paalægges Indstævnte, efter foregaaende „lovlig Omgang og under Jagtagelse af de ved „Forordn. 15 September 1747 paabudne stræn„geste Ceremonier, inden en Synagoge med sin „corporlige Eed at bekræfte, at han ikke om og „mod Citantinden har brugt de i de tvende under „Sagen fremlagte Skrivelser af 3 og 20 Januar „d. A. specificerede fornærmelige Udladelser og „Beskyldninger, samt at Indstævnte, hvis han

„ikke trøster sig til at aflægge en saadan Eed.
„bør for sit saaledes udviiste Forhold ansees med
„en klækkelig Mulct, hvorhos bemeldte Udladel=
„ser og Beskyldninger bør mortificeres, saa at
„de ikke komme Citantinden i nogen Maade til
„Forkleinelse paa Ære, gode Navn og Rygte.
„Saa paastaaes og at Indstævnte bør betale Ci=
„tantinden Processens Omkostninger."

Og blev derpaa Fredagen den 1 December 1826 udi nævnte Ret affagt følgende Dom:

„Landsover samt Hof og Statsrettens Dom
„bør ved Magt at stande; Processens Omkostnin=
„ger for Høiesteret ophæves; til Justitskassen be=
„taler Citantinden 5 Rbd. Sølv."

Det tydeligste Beviis for at Høiesteret fuldkommen har erkiendt, at Jomfru Simonsen var tvungen til at føre denne Proces, og at det ei var **hendes Skyld**, at hun ikke kunne afbevise Simonsens Benægtelse; — er det visnok at Processens Omkostninger ophævedes, uagtet Landsoverrettens Dom stadfæstedes *in terminis*. Intet Menneske kunne formode at Herr Schiødte ei var i Stand til at kunne aflægge den Eed han selv i sine Breve havde tilbudt paa Rigtigheden af disses Indhold, og det giør mig ingen Skam at jeg satte saa megen Liid til en Mand som har valgt **Sædelæren til sit Embede og forpligtet sig** til at lære sine

Medmennesker den, overeensstemmende med sand Christendom. Hvorvidt Herr Schiødtes Fremgangsmaade og Forhold i denne Sag, kan bifaldes; — hvorledes dette hans Forhold bør bedømmes fra den moralske Standpunkt, og hvor høi Grad af Troværdighed man efter denne Erfaring. tør tillægge Herr Schiødtes Vidnesbyrd for Fremtiden; — det overlader jeg til Publikums Dom. Ingen vil kunne lægge mig det til Last, at der efter min Anmodning, er, af min Broder, Kopiist Grum — som hendes Værge — til det Kongelige Danske Kancellie indgivet en underdanigst Fremstilling af Sagen, saavelsom af Herr Schiødtes Forhold udi Samme, efter at jeg henved en 14 Dage efter Høiesterets-Dommen var afsagt, forgieves ventede paa at Herr Schiødte skulle tilbyde: ved en skrivtlig Erklæring fra hans Side, at giøre en Ende paa hele denne ubehagelige Historie, og derved sikkre sig for de Følger der mueligen kunne flyde af dette hans Forhold. Havde jeg faaet en saadan Anmodning og havde han udstædt en Erklæring, der uden at være vanærende for ham, havde sikkret min Forlovede for Folks ublide Dom — og han havde erkiendt: ikke at have handlet rigtig eller som han burde, og ønsket det Hele maatte for Fremtiden være glemt; der skulle ikke have kommet en Tøddel herom, hverken til det Kongelige Danske Kancellie, mindre til

offentlig Kundskab; men naar Herr Schiødte vedblivende troer: at hans Forhold har været ret og rigtigt, og han uden Ansvar, saa er det min Overbeviisning, at Selvforsvar byder mig at giøre saavel vedkommende høie Kollegium, som Almeenheden bekiendt med hans Fremgangsmaade og Forhold.

Bilag.

No. 5. FR. VI.
2den Klasse.
1826.
Falchenskiold.

Tilforordnede udi den Kongelige Lands-Overret samt Hof og Stats-Ret i Kiøbenhavn,

Giør vitterligt: at Aar 1826, den 27 Februar, blev i denne Rets 2det Vidnekammer foretaget Sagen:

Emma Caroline Simonsen
contra
Kommissionair Simonsen

angaaende verbale Injurier.

Klagen blev fremlagt.

Den fremlagte Klage lyder saaledes:

Ærbødigst P. M.

Da jeg har bragt i Erfaring at Herr Kommissionair Simonsen, boende paa store Kiøbmagergade No. 50, i høi Grad har fornærmet mig, ved at yttre om mig til Andre: „at han „havde mig mistænkt for, at have bestiaalet ham „paa en Tid da jeg var i hans Tieneste som „Huusjomfru, samt ved at paasige mig, at jeg „skulle have villet forgive hans Kone, for Selv „at kunne blive givt med ham"; hvilket Alt jeg erklærer for en skammelig Usandhed, saa maae jeg bede bemeldte Herr Simonsen indkaldt for det 2det Vidnekammer for enten ved Forlig eller Dom at erholde de ovennævnte Beskyldninger

mortificerede og Simonsen afstraffet efter Loven.

Kiøbenhavn den 18de Februar 1826.

Ærbødigst
Emma Caroline Simonsen

Til
Dommeren i 2det Vidnekammer.

Fremlagt i 2det Vidnekammer ved den Kgl. Lands Overret samt Hof og Statsret i Kiøbenhavn d. 27 Febr. 1826.
Sørensen.

Parterne mødte, Klagerinden med hendes i denne Sag beskikkede Værge, Kopiist J. E. Grum, som fremlagde en ham af Kiobenhavns Magistrat meddeelt Værgeconstitution af 24 Februar d. A.

Den fremlagte Værgeconstitution er saaledes lydende:

No. 4. FR. VI.
2den Klasse.
1826.
Falkenschiold.

I Følge derom indkommen Begiæring, blev Kopiist i den Kongelige Lands Overret samt Hof og Statsrets Brevskriver Kontoir, J. E. Grum, herved af os beskikket til Værge for Emma Si-

monsen, for at paasee hendes Tarv i Anledning af en af hende mod Kommissionair Simonsen anlæggende Sag, hvilket Værgemaal vil blive at forstaae efter Loven og Anordningerne.

Kiøbenhavns Raadstue d. 24 Febr. 1826.

Schæffer. Hammerich. Bently.
Rasmus Lange. Møller.
Dahl.

Fremlagt i 2det Vidnekammer inden den Kgl. Lands Overret samt Hof og Statsret i Kiøbenhavn den 27 Februar 1826.
Sørenseu.

Klagerinden forklarer i Henhold til sin Klage, at Indklagte, i hvis Huus hun som Huusjomfru har været fra October 1815, til September 1825, har brugt de paaankede Beskyldninger om hende til Sognepræst Schiødte paa Frederiksberg, hvilken igien har underrettet hendes Forlovede, Lieutnant v. Grum derom.

Indklagte vedgaaer at have sagt Eet og Andet til Pastor Schiødte om Klagerindens Forhold, da hun bemeldte Tid var i hans Huus, som ikke kunne være til hendes Fordeel, men benægter derimod nogensinde enten til ham eller nogen Anden at have fremført de paaankede Sigtelser om Klagerinden.

Klagerinden med Værge erklærede foriøvrigt at skjøndt der formeentlig efter Beskyldningernes Beskaffenhed kunne være den fuldeste Grund til at nedlægge Paastand om Tree Marksbøder, saa ville de dog kun poastaae Indklagte anseet med en følelig Mulct til Stadens Fattigvæsens Hovedkasse.

Forllig blev forgiæves prøvet.

Klagerinden begiærte derpaa Sagen udsadt i 3 Uger for at faae et Tingsvidne optaget uden for Jurisdictionen, hvor de Vidner hun ville have afhørte opholde sig.

Anstanden blev bevilget, og henstaaer saaledes Sagen til den 20 Martz førstkommende.

Claudi.

Aar 1826 den 20 Martz.

Klagerinden lod møde ved hendes Værge Kopiist Grum, som fremlagde Indlæg med eet Bilag.

Det fremlagte Indlæg er saaledes lydende:

Promemoria!

Det i nærværeude Sag ved Kiøbenhavns Amts søndre Birk optagne Tingsvidne, fremlægges herved, og vil Retten af Samme erfare, at Pastor Schiødte har vedgaaet at have skrevet de

2de Breve til Lieutnant v. Grum af 3 og 20 Januar d. A. som findes indrykkede i Forhøret og denne Vedgaaelse vil saaledes fuldkommen overtyde Retten om, at min Myndling har været nødtvungen til at anlægge denne Sag i Særdeleshed da Herr Pastoren i Slutningen af Brevet af 3 Januar har tilbudt at bekræfte Sammes Indhold med Eed.

Under Tingsvidnet har imidlertid Pastor Schiødte fundet Betænkelighed ved positivt at beedige, at Indstævnte skulle have brugt de paaklagede Beskyldninger, og hans Vidnesbyrd indskrænker sig derfor blot til: at det forekommer ham, at Simonsen har brugt Beskyldningerne *quæstiones*.

Endskiøndt dette Pastor Schiødtes Forhold er af den Natur, at jeg anseer det for min Pligt at reservere min Myndlings Ret til at foredrage Samme for vedkommende Kolegium, da en geistlig Embedsmand vel mindst burde tilbyde at giøre Eed paa en Ting han ikke veed med fuldkommen Bestemthed — saa vil Samme dog ikke kunne have Indstævntes Frifindelse til Følge, da Herr Schiødte har forklaret, at den Samtale han havde med Simonsen, hvorunder de paaklagede Beskyldninger skal være brugte, ene angik min Myndling, og Herr Pastorens Vidnesbyrd

om at det endog blot forekommer hamat Simonsen brugte de ommeldte Beskyldninger, i Forbindelse med hans Hustrues Forklaring under Tingsvidnet og Indstævntes egen Vedgaaelse, om til Schiødte at have sagt Eet og Andet som ikke kunne være til min Myndlings Fordeel, maae berettige hende til at erholde vedbørlig Mortification og til at faae Indstævnte anseet med Mulct, da hun paa det Bestemteste maa benægte, at have enten i Ord eller Gierning giort sig skyldig i Noget, som kunne berettige Indstævnte til at tale om hende paa en ufordeelagtig Maade til Pastor Schiødte.

Min Paastand bliver derfor i Henhold til det forhen fra min Side Passerede: „at de under „nærværende Sag omhandlede af Kommissionair „Simonsen imod min Myndling, Jomfru Emma „Simonsen brugte Beskyldninger, vorde kiendte „døde og magtesløse at være, saaledes at de ikke „komme hende til Forkleinelse paa Ære, gode „Navn og Rygte, samt at Indstævnte for sit „udviste Forhold vorder anseet med en tilstrække„lig Mulct til Kiøbenhavns Fattigvæsens Hoved„kasse — Saa paastaaes og at Indstævnte til„pligtes at betale denne Sags skadesløs Omkost„ninger, derunder indbefattet Gebyrene for den „til mig udstædte Konstitution som Værge, og „for det herved fremlagte Tingsvidne.“ —

Saaledes indledes Sagen til Dom, dog under al fornøden Reservation.

Kiøbenhavn den 20 Martz 1826.

Ærbødigst
Grum.

Til
den Kongelige Lands Overret
samt
Hof og Statsrets 2det Vidnekammer.

Fremlagt i det 2det Vidnekammer i den Kgl. Lands Overret samt Hof og Statsret i Kiøbenhavn den 20 Martz 1826.
Sørensen.

Det fremlagte Bielag, som er et inden Kiøbenhavns Amts søndre Birk optaget Tingsvidne, lyder saaledes:

Johan Holstein Deres Kongelige Majestæts virkelige Kancellieraad, Birkedommer og Skriver ved Kiøbenhavns Amts søndre Birk,

giør vitterligt, at

Aar 1826, den 8 Martz, blev Politiret sadt og holdt ,i Blaataarn i Overværelse af Vidnerne Hornemann og Eilertsen, hvor da blev foretaget følgende: Anledningen var en Skrivelse fra Kopiist Grum der blev fremlagt og lyder saaledes:

„Til Oplysning i en af Jomfru Emma Si-
„monsen mod Kommissianair H. M. Simonsen
„for verbale Injurier anlagt Sag, der sumarisk
„behandles ved den Kgl. Lands Overret samt Hof
„og Statsrets 2det Vidnekammer, beder jeg De-
„res Velbyrdighed til Vidnesbyrds Aflæggelse at
„indkalde S. T. velærværdige Herr Pastor Schiødte
„og Hustrue, boende paa Frederiksberg, at møde
„førstkommende Onsdag Kl. 12 Middag i Blaa-
„taarn — til samme Tid og Sted bedes bemeld-
„te Kommissionair Simonsen, boende paa store
„Kiøbmagergade No. 50, at møde for at overvæ-
„re Forhøret."

Kiøbenhavn den 6 Martz 1826.

Ærbødigst
E. Grum,
beskikket Værge for bemeldte
Jfr. Emma Simonsen.

Velbyrdige
Herr Kancellieraad Holstein,
Birkedommer over Khavns.
Amts søndre Birk.

Fremlagt i Politiretten d. 8 Martz 1826.
Holstein.

Som beskikket Værge for Jomfrn Emma Simonsen mødte Kopiist Grum, der fremlagde

en Attest fra Kiøbenhavns Hof og Statsrets 2det Vidnekammer af 7de d. M., der lyder saaledes:

„At der i den herved Vidnekammeret af Em„ma Simonsen mod Kommissionair Simonsen an„lagte Injurie-Sag er prøvet Forliig, og at den„ne Sag, hvori Kopiist Grum har mødt som be„skikket Værge efter fremlagt Konstitution — end„nu staaer under Behandling, attesteres herved."

Den Kongl. Lands Overret samt Hof og Statsrets 2det Vidnekammer i Kiøbenhavn d. 7 Martz 1826.

Sørensen,

Skriver i bemeldte Vidnekammer.

Fremlagt inden Kiøbenhavns Amts søndre Birks Politiret den 8 Martz 1826.

Holstein.

Saa fremlagde han ogsaa tvende Breve af 3 Januar og 20 Januar d. A. som han bad Pastor Schiødte foreviiste, og i Anledning af samme Skrivelser bad han Pastor Schiødtes eedelige Forklaring modtagen — de fremlagde Breve lyde saaledes:

„Saa ugierne jeg end igien berører Sagen „mellem Herr Kommissionair Simonsen og Jom„fru Emma Simonsen, saa dog da De i Deres „Brev af N. N. bestemt opfordrer mig dertil,

„kan jeg ikke derfor undslaae mig. — Det er „Deres Velbyrdighed bekiendt at jeg efter Jomfru Simonsens Anmodning tilskrev Herr S— „for at formaae ham til at aflægge hende saaledes ved hendes Bortgang af hans Huus, at hun „kunne leve utrængt indtil hun kunne faae sig „en Kondition, men at han nægtede at give hende mere, end det hun ved mig har erholdt. — „Jeg sagde ham at dette var under min Forventning, og at det forundrede mig, at han nu „var saa forbittret paa hende, da han jo stedse „havde roest hende for mig og yttret den fordeelagtigste Mening om hende — ja endog — at „han ansaae hende som sit eget Barn og var hende i Faders Sted. — Han fortalte mig da det „hændte Forhold der gav Anledning til Skilsmissen, og paa mit Spørgsmaal om hun da „forhen havde nogensinde givet ham og hans Kone Anledning til Misfornøielse, fik jeg af ham „at høre om Emma, *gravamina*, som dersom de „virkelige forholde sig saa, røber et meget slet „Sind, f. Ex. „„at hans Kone ofte havde „„savnet af sit Tøy som ingen uden Emma kunde komme til; at de havde hende mistænkt for, at have kommet Gift „„i Maden for Fru Simonsen““ ꝛc. ꝛc. — Hertil kunne jeg naturligviis intet An=

„det svare, end at naar dette forholdt sig saale„des, fortiente Emma ikke Mere end det Erhold„te — og siden har jeg ikke talt med Simonsen, „dette er hvad jeg kan sige om denne Sag, og „dette Brev vil jeg, hvis De dermed er fornøiet „skrive i det Rene og med Eed bekræfte „dets Indhold om det forlanges. — Under uhyre Travlhed. —

Frederiksberg $\frac{3}{1}$ 1826.

hengivenst

Schiødte.

S. T.

Herr Prem. Ltnant. von Grum
ved Hs. H. Pr. Chr. Fridr. Rgmt.

Fremlagt inden Khavns. søndre Birks Politiret den 8 Marts 1826.

Holstein.

„Jeg har modtaget Deres Brev, hvori De i „Anledning af vor sidste Samtale om Jomfru „Emma Caroline Simonsen og Herr Kommissio„nair Simonsen opfordrer mig til at meddele „Dem hvad jeg veed i denne Sag. —

„Det er Deres Velbyrdighed bekiendt, at „jeg efter Jomfru Simonsens Anmodning tilskrev „Herr Simonsen for at formaae ham til at af„lægge hende ved Fratrædelsen af hans Tieneste, „saaledes at hun kunne leve utrængt, indtil hun

„kunne faae sig en Kondition, men at han nægtede at give hende Mere end det hun ved mig har erholdt. — Jeg sagde ham at dette var under min Forventning, og at det forundrede mig, at han nu var saa forbittret paa hende, da han jo stedse i de Aar jeg har kiendt dem Begge havde roest hende for mig og altid yttret den fordeelagtigste Mening om hendes Karacteer og Duelighed, ja endog at han ansaae hende som sit eget Barn og vilde være hende i Faders Sted; hvilken Forsikkring han høitidelig gav mig i Anledning af Forlovelsen mellem hende og Deres Velbyrdighed, den han gjorde sig al Umage for at faae hævet. — Han fortalte mig da Adskilligt som Grund for hans og Kones Misfornøielse med Jomfru Simonsens foregaaende Forhold, hvoriblandt jeg endnu erindrer:

„„At der i hendes Tjenestetid hos ham, Simonsen, var bleven flere Ting borte i Huset og at ingen Anden end hun, Jomfru Emma Simonsen, kan have taget det.““ „„At de, Herr Simonsen og Kone, havde hende mistænkt for at have kommet Gift i Maden for Frue Simonsen, for at hun Emma Simonsen kunne en=

„„gang tilvende sig Simonsen til
„„Mand.“ “

„Paa disse og flere Udladelser, som jeg nu ikke
„mere erindrer, kunne jeg naturligviis ikke svare,
„og erklærede derfor Herr Simonsen, at jeg,
„efter en saadan Opførsel af Jomfru Emma Si-
„monsen, ikke ansaae hende for værdig til større
„Understøttelse. — Men jeg nægter Dem ikke,
„at dette forekommer mig lidet troeværdig, naar
„jeg kalder mig den foregaaende Roes i Erindring
„og det er min Overbeviisning grundet paa
„Kjendskab til hendes Tænkemaade og Kundskab
„om hendes foregaaende Vandel, at Jomfru Si-
„monsen er langt ophøiet over slige Nedrigheder.
„Denne Erklæring skylder jeg Dem Herr Ltnant.
„von Grum, som Den, jeg veed har gjort saa-
„meget for Jomfru Simonsen, og aldrig under
„Hindringer og Besværligheder trættedes i De-
„res Godhed for hende men vedblivei at antage
„sig hendes Sag, og tillader Dem herved
„at gjøre hvilkensomhelst Brug, de Selv
„maatte behage af dette Brev.

Frederiksberg d. 20 Januar 1826.

ærbødigst

Schiødte,

Sognepræst til Frederiksberg
og Hvidovre

Velbyrdige
Herr Premier Ltnant. von Grum
ved Hs. Kgl. Hd. Pr. Chr. Frid. Rgmt.

Fremlagt inden Kjøbenhavns Amts søndre Birks Politiret d. 8 Martz 1826.
Holstein.

Efter Tilsigelse var mødt Kommissionair H. M. Simonsen.

Begge de opgivne Vidner, Herr Pastor Schiødte og hans Frue mødte efter Tilsigelse. — De aflagde begge Lovens Eed paa at vidne Sandhed under nærværende Sag. — Som første Vidne fremstod derpaa Herr Pastor Schiødte, hvem Dommeren foreviste de af Herr Kopiist Grum fremlagte tvende Breve af 3 og 20 Januar d. A., hvornæst Pastor Schiødte forklarede: at da det nu allerede var henimod et halvt Aars Tid siden at de omhandlede Udtrykke af Herr Simonsen bleve brugte, saa dristede Vidnet sig ikke til, nu, under sin Eed, saa bestemt at bekræfte, at Herr Simonsen under den i Brevene omforklarede Samtale havde bestemt beskyldt Emma Simonsen for Utroskab; bestemt kan Vidnet huske, at Simonsen brugte de Udtryk: „at flere Ting ere blevne borte," saa synes Vidnet, ogsaa at Simonsen da føiede til „og ingen An„den kan have taget dem end som hun, Em-

ma Simonsen„! men da der nu er saa lang Tid forløben, saa drister Vidnet sig ikke til i den Henseende at stole paa sin Hukommelse. Endnu føiede Vidnet til at han var opfordret til at være Mægler for Jomfrue Simonsen hos Herr Simonsen og som Saadan talte han Jomfrue Simonsens Sag paa det varmeste, dette gav Anledning til at Simonsen ogsaa fra sin Side kom i Affect og derunder var det at Herr Simonsen brugte de omhandlede Udtrykke. Fremdeles forklarede Vidnet at han nu efter nærmere Eftertanke ikke dristede sig til ved Eed at bekræfte at Herr Simonsen forsaavidt Talen var om Gift brugte det Ord: „mistænkt"! men at han i Samtalen om Emma Simonsen talte om Gift, det kan Vidnet bestemt erindre — saaledes forekommer det ogsaa Vidnet at Simonsens Tale, da gik hen paa, at den omhandlede Gift skulle have til Hensigt at bortrydde Simonsens Kone for at Emma Simonsen Selv kunne faae Herr Simonsen til Mand, men om Herr Simonsen fortalte, at Andre havde sagt dette om Emma Simonsen for ham, eller om han bestemt selv gjorde Beskyldningen, det drister Vidnet sig nu ikke til bestemt at afgjøre. Slutteligen føiede Vidnet til: at Vidnets Hustrue gik af og til i Værelset, men hvormeget og hvorlidet hun hørte af Samtalen er

Vidnet ubekjendt, og erindrer Vidnet endnu nøie at det flere Gange under Samtalen med Simonsen blev udkaldt i andre Anliggender. Foriøvrigt tilføiede Vidnet, at han erkiendte sig at have skrevet de her i Dag fremlagte tvende Breve fra ham til Premier Lieutenant von Grum, men henholdt sig iøvrigt til sin her i Dag under Eed afgivne Forklaring, til Hvilken han erklærede ikke vidste Noget videre at tilføie. Vidnet i Anledning af hvem ingen havde videre at tilspørge blev dimitteret. Som andet Vidne fremstod derpaa Caroline Pay, givt med Pastor Schiødte, som forklarede: at hun havde været flere Gange tilstede, da Herr Simonsen havde havt Samtale med Vidnets Mand om Emma Simonsen, men med Bestemthed kan Vidnet ikke erindre noget Sammenhængende af disses Samtale, fordi hun (Vidnet) ideligen har gaaet ud og indaf Værelset, ligesaa kan Vidnet ei erindre at Simonsen sagde bestemt, at Emma Simonsen ville anvende Gift imod hans Hustrue, men Vidnet „synes" allene at Simonsen sagde: at Folk havde sagt til ham om han ikke frygtede for at hun ville giøre det, men som sagt, Vidnet kan om det Hele ei erindre noget bestemt. Derimod kan Vidnet med Bestemthed erindre, at det aldeles ikke har hørt af Herr Simonsen nogen Beskyldning imod Emma Simonsen betræffende enten Utroeskab

eller Tyverie. Vidnet føiede til: at det intet videre vidste at meddele til denne Sags Oplysning. Vidnet i Anledning af hvem ingen af Parterne havde videre Anmærkning at gjøre blev dimiteret. Grum begierte Tingsvidnet sluttet og sig beskreven meddeelt, som blev bevilget.

Holstein.

(L. S.) Som Vidner

Hornemann. Eilertz.

Saaledes udstædes dette Tingsvidne *in forma* beskreven til Bekræftelse under min Haand og Segl.

Holstein.

Indklagte vedblev sit Forrige og begiærte Sagen udsat til Tirsdagen den 28 dennes for at give Tilsvar i Sagen. Den begiærte Anstand blev af Retten bevilget.

Claudi.

Aar 1826 den 28 Marts.

Klagerinden lod møde ved hendes Værge, Kopiist Grum. Indklagte mødte personlig og fremlagte Indlæg af Dags Dato.

Det fremlagte Indlæg er saaledes lydende:

Promemoria!

I Anledning af den af Emma Simonsen imod mig til den ærede Ret indgivne Klage, og det paa

hendes Begne af hendes Værge Herr Kopiist Grum, senere i Retten fremlagde Indlæg, tillader jeg mig at bemærke Følgende:

Den ærede Ret vil af Klagen have seet, at Klagerindens Sigtelse gaaer ud paa, at jeg om hende har yttret deels at hun skulle have villet forgive min Kone, for Selv at kunne blive gift med mig, deels at hun skulle have bestiaalet mig. Efterat jeg havde benægtet, om hende at have udladt mig saaledes, har hun søgt ved Vidner at bevise Rigtigheden af hendes Klage; men at det ikke er lykkes hende at føre dette Beviis, ligger klart for Dagen. Under det af hende den 20 d. M. fremlagde Tingsvidne er kun 2de Personer afhørte, nemlig Sognepræsten for Frederiksberg og Hvidovre Herr Schiødte og dennes Hustrue. Den Første af disse som skal være Hovedvidnet, har paa ingen Maade eedeligen bekræftet, at jeg under den af ham forklarede Samtale bestemt har beskyldt Klagerinden for Utroeskab, hvorimod han kun har sagt, at han husker, at jeg har brugt det Udtryk, at flere Ting ere blevne borte, og at han synes at jeg tilføiede „og ingen Anden kan have taget „dem end som hun Emma Simonsen.“ Fremdeles har Pastor Schiødte ikke kunnet under Eed forsikkre, at jeg, da jeg talte med ham og skal have omtalt Gift, yttrede: at jeg havde Klagerinden

mistænkt for at have villet benyttet det saaledes som i Klagen er angivet, hvorimod han blot har sagt at det „forekommer“ ham, at min Tale gik ud paa at den omhandlede Gift skulle have til Hensigt at bortrydde min Kone, for at Klagerinden kunne faae mig til Mand, hvorhos Herr Schiødte dog tilføier at han ikke bestemt tør afgiøre om jeg fortalte at Andre sagde dette om Klagerinden, eller om jeg Selv giorde Beskyldningen. Den ærede Ret vil saaledes see at Forklaringen er aldeles ubestemt, og da den derhos er eenlig og af mig forsaavidt den i nogen Henseende kunne være graverende, benægtes, saa er det klart, at den aldeles ikke kan tiene til Støtte for Klagen, eller paaføre mig, noget hvilketsomhelst Ansvar. Den Omstændighed at Herr Pastor Schiødte forhen i 2de Skrivelser af 3die og 20de Januar sidstleden bestemt har yttret, at jeg om Klagerinden har udladt mig saaledes som af hende i Klagen er anført, kan, naturligviis saa meget mindre komme i Betragtning, som Brevenes Indhold af mig er, og herved atter bliver benægtet, og som Brevenes Forfatter ikke har kunnet beedige Rigtigheden af dette Indhold.

Hvad andet Vidne angaaer, da har dette aldeles ikke vidst at forklare noget om den første Deel af Klagerindens Anke, og hvad den sidste Deel

angaaer kun at det synes at jeg skulle have udladt mig med, at Folk til mig havde sagt, om jeg ikke frygtede for at Klagerinden vilde anvende Gift paa min Hustrue. Ogsaa denne Forklaring maae jeg forsaavidt den i nogen Maade kunne synes at gravere mig, benægte. Men, er der nu saaledes ikke imod min Benægtelse tilveiebragt mindste Beviis for, at jeg har brugt de paaankede Udeladelser, da er det dog vel ophøiet over al Tvivl, at der ikke kan gives Klagerinden den af hende paastaaede Mortification, og at der meget mindre er Grund til at paalægge mig Mulct; thi af den Omstændighed, at det forekommer Pastor Schiødte at jeg med ham har talt om Gift, og at jeg Selv har indrømmet at jeg har yttret mig uforbeelagtigt om Klagerinden, hvorved jeg dog paa ingen Maade har erkjendt at have injurert hende, og allermindst i den Grad hun foregiver, kan det dog paa ingen Maade, saaledes som Klagerindens Værge antager, følge, at jeg uden Beviis skulle kunne dømmes. Imidlertid er det mig ikke engang nok at jeg bliver frifunden for Klagerindens Tiltale, og at hun tilfindes med Værge at betale mig Sagens Omkostninger, men jeg anseer mig endog beføiet til at fordre den af hende i Klagen, mig giordte Beskyldning at jeg om hende har fremført en skam-

melig Usandhed" kiendt død og magtesløs at være og hende derfor vedbørligen med Mulct anseet.

I det jeg endnu bemærker, at det Gebyhr, Klagerinden har erlagt for den under Sagen producerede Værgemaals Konstitution, i enhver Henseende er mig uvedkommende, da hun i alt Fald af Retten uden Betalings Erlæggelse kunne have faaet en *Tutor in litem* beskikket, skal jeg paastaae, at jeg for Klagerindens ubeføiede Tiltale frifindes, at den paaankede af hende om mig brugte Udeladelse mortificeres, og hun derfor vedbørligen med Mulct ansees, samt tilpligtes at betale mig denne Sags Omkostninger skadesløs.

Under Forbeholdenhed af alt lovligt indledes Sagen til Doms.

Kiøbenhavn den 28 Marts 1826.

Ærbødigst

M. Simonsen,

Kommissionair, store Kiøbmagergade No. 50.

Til

Dommeren i 2det Vidnekammer.

Fremlagt i 2det Vidnekammer den 28 Marts 1826. Sørensen.

Kopist Grum begierte Sagen udsat til førstkommende Løverdag; den begiærte Anstand blev af Retten bevilget.

Claudi.

Aar 1826 den 1 April.

Klagerinden mødte ved hendes Værge Kopiist Grum, som fremlagte Indlæg af Dags Dato og indlod Sagen.

Det fremlagte Indlæg er saaledes lydende:

Promemoria!

Til Svar paa Vederpartens Indlæg af 28 f. M. tiener Følgende: Herr Simonsen har formeent, ja endog paastaaet at min Myndling, istedetfor at faae ham mulcteert, selv skulle mulcteres, og han meddeles Mortification paa det Udtryk i Klagen, hvorved de om Jomfru Simonsen brugte Beskyldninger, erklæres for skammelig Usandhed. I det jeg exciperer imod denne aldeles grundløse Paastand, bemærkes ikkun, at min Myndlings Erklæring, om at de i Samme ommeldte Beskyldninger indeholde skammelig Usandhed, vedbliver hun ganske endnu. At min Myndling absolut maatte sagsøge Simonsen, efterat være kommet til Kundskab om Indholdet af Pastor Schiødtes 2de Breve af 3die og 20de Januar d. A., er Noget jeg anseer for overflødigt nærmere at udvikle; og efter min individuelle Mening maatte ethvert retskaffen Menneske foragte Herr Simonsen, om han, hvis han havde været i min Myndlings Sted, ville have været taus

til de Beskyldninger Pastor Schiødte tilbød med Eed at bekræfte, at være brugte om hende. Dette være nok i Hensyn til hiin af Simonsen nedlagte ubiemlede og derhos temeraire Paastand.

Hvad dernæst angaaer Herr Simonsens Formening om at Pastor Schiødtes og Frues Vidnesbyrd, saaledes som det nu indeholdes i det fremlagde Tingsvidne, ikke skulle kunne retlig begrunde den af mig, i mit Forrige nedlagte Paastand, da feiler han aldeles heri. Vel har Herr Pastor Schiødte, som allerede før bemærket, ikke med den apodictiske Vished forklaret sig, om Beskyldningerne *quæstiones*, saaledes som han har giordt i de 2de Breve til Lieutenant v. Grum; men af hans og Frues eedelige Vidnesbyrd fremlyser dog Saameget, at Indstævnte har brugt Udtryk og Beskyldninger om Jomfru Simonsen, enten dette nu har været paa en directe eller indirecte Maade, som ere i høi Grad fornærmelige for Hende, og allene den Fremfærd af Simonsen, at han under en Samtale, som hvad der maa antages at være *in confesso*, ene havde Jomfru Simonsen og hendes Opførsel i Indstævntes Huus til Gienstand, har omtalt — at flere Ting vare blevne borte og at Gift skulle være bleven anvendt, samt at det forekommer Pastoren, at Simonsen yttrede, at min Myndling var den der havde taget hans

Ting, og søgt at anvende Gift for at faae hans Hustrue af Dage ꝛc. ꝛc.; eller som Fru Schiødte siger, at hun synes at Simonsen yttrede, at Folk havde spurgt ham, om han ikke var bange at Jomfru Simonsen skulle komme Gift i Maden til hans Hustrue — er af en saadan Natur, at den ærede Ret sikkert vil finde at Simonsen ifølge vor Lovgivning, og den Enhver ved Samme tilsagde Beskyttelse imod Fornærmelser, maae blive at dømme efter min nedlagte Paastand. Ikke er Simonsens i sit Indlæg brugte Yttring, at der *in casu* mangler Beviis for, at han har fornærmet min Myndling, rigtig, thi hvad jeg nys har tilladt mig at bemærke, beviser det Modsatte.

Refererende mig til det saaledes Anførte, samt mit Forrige og næst at benægte Herr Simonsens Foregivende, om at den Udgivt min Myndling har havt for Konstitutionen til mig, har været unødvendig eller kunnet været sparet, indledes atter Sagen under fornøden Reservation, i det jeg slutteligen benægter ethvert ubeviist og urigtigt i Indstævntes Indlæg fremførte Assertum.

Kiøbenhavn den 1 April 1826.

Ærbødigst

E. Grum.

Til
den Kgl. Lands Overret
samt
Hof- og Stats-Rets 2det
Vidnekammer.

Fremlagt i det 2det Vidnekammer i den Kgl. Lands Overret samt Hof- og Statsret i Kiøbenhavn den 1 April 1826.

Sørensen.

Indklagte excíperede mod det fremlagte Indlæg i Henhold til hans tidligere Forklaring, og derunder fremførte Benægtelse af Factum, samt sit Indlæg af 28de forrige Maaned, hvilket alt han uforandret vedblev og indlod ligeledes Sagen.

Retten optog Sagen.

Claudi.

Aar 1826 den 22 Mai

blev i den Kongelige Lands Overret samt Hof og Stats Ret afsagt følgende

Dom:

Ved Klage til Rettens 2det Vidnekammer af 18de Februar sidstleden sigter Emma Simonsen, Kommissionair Simonsen for, om hende at have yttret for Andre, at hun i den Tid fra October 1815 til September 1825, hun var i hans Tjene-

ske som Huusjomfru, skulle have bestiaalet ham, samt have villet forgive hans Kone, for Selv at blive givt med ham.

Klagerinden har støttet sit Søgsmaal paa 2de under det, inden Kiøbenhavns Amts søndre Birketing optagne Vidne-Forhør fremlagte Skrivelser fra Sognepræsten Herr Schiødte, til en tredie Mand af 3die og 20de Januar dette Aar, som begge gaae ud paa, at Indklagte, da Herr Schiødte paa Klagerindens Anmodning derom, og da Indklagte stedse havde yttret sig paa det Fordeelagtigste om hende, søgte at formaae ham til at aflægge Klagerinden, ved hendes Fratrædelse af hans Tjeneste, saaledes, at hun kunne leve utrængt indtil hun igien kunne faae en Kondition, vægrede sig ved at give hende Mere end det, hun allerede havde erholdt, paa det Angivende, at han og Hustrue vare misfornøiede med hende, hvortil han, efter Sidstnævntes Skrivelsers udtrykkelige Indhold, blandt mere, angav som Grund, at der i hendes Tienestetid „hos ham var „bleven flere Ting borte i Huset, og at ingen „Anden end hun, Klagerinden, kunne have taget „dem, og at de, Indstævnte og Kone, havde „hende mistænkt for, at have kommet Gift i Ma„den for Indklagtes Kone, for at hun, Klager-

„inden, kunne engang tilvende sig ham, Ind-„klagte, til Mand."

Sognepræst Schiødte har imidlertid, som bemeldte Forhør viser, næst at bemærke, at den Varme, hvormed han, der var bleven opfordret til at være Mægler for Klagerinden hos Indklagte, havde talt hendes Sag, havde foranlediget at Indklagte var kommen i Affect, og at det var under denne Sindsstemning at Indklagte havde brugt de Yttringer, hvorom der handles i hine Skrivelser — erklæret, at han paa Grund af at saa lang Tid, omtrent et halvt Aar, var forløben, siden han havde hiin Samtale med Indklagte angaaende Klagerinden, ikke dristede sig til, under Eed bestemt at bekræfte, at Indklagte da har brugt hine i bemeldte 2de Skrivelser anførte Beskyldninger om Klagerinden, hvorimod han, som Vidne, med Hensyn til Sigtelsens første Deel har angivet, bestemt at kunne erindre, at Indklagte sagde, at flere Ting vare blevne borte, men at det kun forekom ham, at Indklagte føiede til, at ingen anden end Klagerinden kunne have taget dem, og i Henseende til den Anden af fornævnte Beskyldninger indeholder Vidnets Forklariug, at han, efter nærmere Eftertanke, ei turde beedige at Indklagte, forsaavidt Talen var om Gift, brugte det Ord „mistænkt", hvorimod

det kun forekommer Vidnet, at Indklagtes Tale i den Henseende gik ud paa, at den omhandlede Gift skulle have til Hensigt, at bortrydde Indklagtes Kone, for at Klagerinden selv kunne faae Indklagte til Mand; hvorhos Vidnet ei bestemt har turdet udsige om Indklagte blot fortalte, at Andre havde sagt dette om Klagerinden til ham, eller om han Selv bestemt fremførte denne Beskyldning om hende.

Det andet af de afhørte Vidner, nemlig første Vidnes Hustrue, der angiver, kun af og til at have været tilstede under de imellem første Vidne og Indklagte foregaaende Samtaler, hvis Sammenhæng hun desaarsag ikke har opfattet eller bevaret i sin Hukommelse, har under Forhøret erklæret, bestemt at kunne erindre, at hun aldeles ikke har hørt Indklagte beskylde Klagerinden for Utroeskab, og i Henseende til den anden af de paaankede Sigtelser, har dette Vidne kuns udsagt: at det forekommer hende, at Indklagte, da Talen kom paa Gift, blot yttrede at Folk havde sagt til ham, om han ikke frygtede for, at Klagerinden vilde anvende Gift imod hans Kone.

Ligesom det nu med Vidneforhøret, siden de førte Vidner ere eenlige, og deres Forklaringer derhos tildeels ubestemte, ikke kan ansees lovligen beviist, at Indklagte har brugt nogen af de

paaankede Beskyldninger, saaledes findes det heller ikke naar hensees til hvorledes de i de fremlagte Skrivelser meddeelte Beretninger i væsentlige Momenter ere blevne modificerede ved Indholdet af den Forklaring det ene Vidne under Forhøret har aflagt, at kunne antages, at der i forberørte Henseende er tilveiebragt en saadan Grad af Formodning, at Indklagte kuns under Betingelse af at han med sin Eed fralagde sig Sigtelsen, kunne tillægges den paastaaede Frifindelse, hvorimod Paastanden forsaavidt ligefrem vil være at tage til Følge.

Processens Omkostninger ville efter Omstændighederne være at ophæve.

Thi kiendes for Ret:

Indklagte Kommissionair Simonsen bør for Klagerinden Emma Simonsen med Værge Kopiist Grum, deres Tiltale i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger ophæves.

Dets til Bekræftelse under Rettens Segl og Justitiarii Underskrift.

Falbe.

(L. S.)

Til

Det Kongelige Danske Kansellie!

„Som beskikket Værge for min Broder „Premier Lieutenant Grums Forlovede, Jomfrue „Emma Caroline Simonsen heraf Staden, an„seer jeg det overeenstemmende med min Pligt „at foredrage for det høie Kollegium, følgende:

„Efterat Jomfru Simonsen var bleven un„derrettet om, at Kommissionair Simonsen, i „hvis Huus, hun en Række af Aar havde været, „skulle til Sognepræsten for Frederiksberg og „Hvidovre Menigheder, Hr. Schiødte, have be„skyldt hende for, deels at have giort sig skyldig „i Tyverie, og deels i attenteret Mord paa hans „Hustrue, i den Hensigt selv at kunne faae ham „til Mand, — indklagede hun bemeldte Kommis„sionair Simonsen til den Kongelige Lands Over„rets samt Hof- og Statsrets 2det Vidnekammer, „for at faae disse skammelige Beskyldninger mor„tificerede, og Injurianten tilbørligen anseet. „Ved Sagens Foretagelse i Retten benægtede „Simonsen aldeles at have brugt hine Beskyld„ninger, og jeg som Klagerindens Værge, saae „mig derfor nødsaget til at afbevise Simonsens „Benægtelse. Til den Ende lod jeg Herr Pastor „Schiødte og Frue indvarsle til ved deres Værne„ting at afgive Vidnesbyrd, og efterat dette var

„aflagt, og Sagen dernæst udproceberet fra Indstævntes og min Side, blev under 22 Mai d. A. „afsagt Dom udi Samme, hvorved Kommissionair „Simonsen blev frifunden for Tiltale, hvilken „Frifindelse ogsaa blev tildeelt ham ved Høieste„rets Dom afsagt under 1ste d. M. Saavel af „sidstnævnte Dom som af Alt hvad der er pas„seret og fremlagt i første Instants, tillader jeg „mig herved at lade følge en bekræftet Affkrivt.

„Det høie Kollegium vil af de i Bilaget „Litr. *A.* indrykkede 2de Skrivelser fra Herr Pa„stor Schiødte til min Broder, af 3die og 20de „Januar d. A., naadigst erfare at Herr Pasto„ren, *expressis verbis* og aldeles bestemt forklarer, „at Kommissionair Simonsen for ham har brugt „de forommeldte Beskyldninger imod Jomfru Si„monsen, hvilken Forklarings Rigtighed han der„hos har **tilbuden med Eed** at bekræfte naar „det forlangtes, samt i Skrivelsen af 20de Ja„nuar, overladt til min Broder at giøre hvilken„somhelst Brug han ville af Samme. Saaledes „sat i Besiddelse af en geistlig Mands under Eeds „Tilbud affattede Udsagn, om at Beskyldningerne „skulle være brugte af Kommissionair Simonsen, „kunne min Broder ei andet, end underrette sin „Forlovede om Skrivelsernes Indhold, og hun og

„jeg ei heller andet, end hvad skeet er, anlægge „Sag imod den formeentlige Injuriant; men ingen af os, og jeg tør vel paastaae intet Menneske som var tilskrevet Breve som de Ovennævnte af en geistlig Mand, hvis Vandel var „bekiendt som hæderlig, reen og uplettet, og under denne Kathegorie henregner jeg Herr Pastor Schiødte, kunne i fierneste Henseende formode (som jo endog ville have været en Fornærmelse) at Herr Pastoren ikke var i Stand til at „kunne aflægge den Eed han selv i sine Breve „havde tilbudt paa Rigtigheden af disses Indhold. Imidlertid maatte jeg til min største Forundring erfare under Mødet ved det inden Kiøbenhavns Amts søndre Birk den 8 Marts d. A. „optagne Tingsvidne, at Herr Schiødte uagtet „han ikke vovede at benægte at have skrevet hine „Breve til min Broder, dog nægtede at aflægge „den i Samme tilbudte Eed, i det han nemlig, „henskydende sig under, at der da næsten var „forløben et halvt Aar siden Samtalen med Kommissionair Simonsen fandt Sted, afgav en saadan Forklaring, som naar den havde været indført i de omhandlede Breve, aldrig havde motiveret Jomfru Simonsen til at anlægge nogen „Sag mod Kommissionair Simonsen. Vel var „det tænkeligt, at Herr Pastor Schiødte kunne



L. H. T. [illegible]
Kjøbenhavn d. 20de Februar 18[illegible]